

Hvordan skaper vi fremtidens grønne arbeidsplasser?

For oss handler næringspolitikk om å gi folk muligheter til å utvikle nye ideer og skape sin egen arbeidsplass. Det gir folk frihet til å bo der de vil. Det skal lønne seg å satse på grønn innovasjon og verdiskaping. Småbedriftene skaper to tredjedeler av alle nye arbeidsplasser i landet vårt. De er en viktig kilde til mangfold og gir økonomien flere bein å stå på. Vi vil gi flere friheten til å starte for seg selv.

Grønn og rettferdig skatte- og boligpolitikk

Vi vil ha en grønnere og smartere skattepolitikk som belønner grønne valg og fordeler på en mer rettferdig måte.

Vi vil ikke øke det totale skatte- og avgiftsnivået. Vi vil øke avgiftene på klimagassutslipp og forurensning på den ene siden og redusere skatten for personer og bedrifter på den andre siden. For at alle skal kunne leve liv i frihet, må vi ha et samfunn der skattebyrden oppleves som rettferdig. Derfor er vi opptatt av at skattesystemet er både omfordelende og bidrar til grønne og verdiskapende valg.

Vi vil innføre et klimaskattefradrag i inntektsskatten som både kompenserer for økte miljøavgifter og gjør det mer lønnsomt å arbeide. Slik vil klimaavgifter betalt av forbrukerne betales tilbake i form av et fradrag på skatten. Fradraget blir høyest for de med lav inntekt.

Vi vil også innføre et nytt trinn i inntektsskatten for dem med høyest inntekt. Slik bidrar de som kan, litt mer til fellesskapet. De ekstra inntektene fra det øverste trinnet skal gå til å redusere skatt på arbeidsinntekt til de med lav og middels inntekt.

Vi vil beholde en moderat formuesskatt for at de med store formuer fortsatt skal bidra til fellesskapet. Vi vil sørge for at det blir mer lønnsomt å investere i produktiv virksomhet enn i primær- og fritidsboliger, gjennom likere verdsettelse av formuesobjekter. Bunnfradraget må økes for å skjerme vanlige folk og oppstartbedrifter.

Naturressursene tilhører folket. Når bedrifter tjener penger på felleskapets eiendom, må vi alle tjene på det. Derfor er vi positive til skatt på grunnrente av våre felles naturverdier. Slik sørger vi for å dele på velstanden.

Vi vil dempe prisveksten i boligmarkedet og gjøre det enklere å kjøpe sitt første hjem.

Vi vil fjerne rentefradraget for bolig og kompensere reduksjonen med en tilsvarende reduksjon i inntektsskatten. Dette vil bidra til å bremse prisveksten i boligmarkedet.

For å gjøre det enklere for førstegangskjøpere og enslige å komme inn i boligmarkedet vil vi gi Husbanken tilstrekkelige lånerammer for startslån til alle som trenger det. Vi vil fjerne egenkapitalkravet for førstegangskjøpere, slik at de som ikke har egenkapital i bolig fra før får en bedre mulighet til å komme seg inn i markedet. Vi vil også gi fritak for dokumentavgift for denne gruppen.

I dag er det manglende rettslig regulering av samboerforhold. Det kan bli en fattigdomsfelle. Vi vil innføre en samboerlov for å sikre grunnleggende økonomisk trygghet ved samlivsbrudd mellom samboere, med mindre annet er avtalt.

Trygge og gode boliger er viktige for at studentene skal kunne fullføre studiene sine. For å få fart i bygging av studentboliger vil vi heve kostnadstaket for statlig tilskudd og

husbankfinansiering ytterligere. Det økte kostnadstaket må følges av økt tilskuddsandel per enhet. Dessuten vil vi løse flaskehalser hos kommunene og regulere studentboliger som eget formål. Vi har satt oss som mål at 3000 nye studentboliger skal bygges hvert år. Vi vil at studentboliger alltid skal unntas eiendomsskatt og at kommuner får mulighet til å helt eller delvis unnta miljøvennlige bygg fra eiendomsskatt.

Vi vil sikre at borteboende videregående elever har et botilbud de har råd til. Derfor vil vi ha tilsvarende finansieringsordninger for elevboliger som for studentboliger.

Kapital for at gode ideer skal kunne vokse seg store

I dag er det lett å starte egen bedrift, men vanskelig å vokse seg stor. Vi vil arbeide for at bedrifter med gode idéer skal kunne vokse seg store.

For å forenkle bedrifters hverdag vil vi opprette en nettside med en felles oversikt over de støtteordninger og kompensasjoner bedrifter kan søke om.

Vi vil utvide opsjonsordningen slik at flere bedrifter blir dekket av den. Aksjeforkjøpsretter, såkalte opsjoner, er et viktig insentiv for rekruttering til oppstartbedrifter i vekst, som ellers ofte mangler tilstrekkelig kapital til å lønne flere ansatte. Dette gjør det vanskelig å vokse.

Vi vil at offentlig kapital skal gå inn i private fond, som igjen kan investere i norske oppstartbedrifter. Slik bygger vi opp det norske kapitalmarkedet og reduserer risikoen for offentlige feilinvesteringer.

Vi vil at mer offentlig kapital skal sluses inn i småbedrifter. Vi har mange ordninger for å støtte småbedrifter, men de er oppstykket og lite kjent. Vi vil gjøre disse ordningene enklere og mer synlig. Vi vil også utvide ordningen som gir skatterabatt for investorer som investerer i nystartede bedrifter.

Vi vil gi flere småbedrifter tilgang på store offentlige kontrakter. Offentlige virksomheters rammeavtaler skal ikke hindre småbedrifter fra å konkurrere.

Vi vil etablere et gründerpanel etter dansk modell. Panelet skal fremme forslag og anbefalinger til hvordan det kan gjøres enklere og mer attraktivt for gründerne å starte ny virksomhet og hvordan flere nye virksomheter kan ta neste skritt og vokse seg større.

Vi vil endre dagens regelverk slik at det går an å dele opp offentlige anskaffelser. Kompetansen hos innkjøper må heves for å fremme kvalitet, innovasjon, mangfold og effektive anskaffelser, ikke bare lavest mulig pris. Det gjør at småbedriftene får bedre tilgang til offentlige kontrakter.

Det er en svak utvikling av folkefinansiering i Norge i forhold til i andre land. Vi vil implementere EU-regelverket for folkefinansiering raskt, slik at det juridiske rammeverket på folkefinansiering reduserer risikoen og etablerer folkefinansiering som en større del av vår spare- og investeringskultur.

Vi vil at prosjekter som fyller de private scenene, kulturhusene og utearenaene får en finansieringsmodell nærmere det den private filmindustrien har med prosjektstøtte og billettstøtte, gjennom et fond for scenekunst.

Enda grønnere norsk industri

Vi vil redusere industriens karbonavtrykk og satse på teknologi som øker produktivitet og bærekraft. Norsk industri er allerede godt i gang med omstilling, men vi vil gjøre den enda grønnere.

Vi vil spille på lag med industrien for å øke industriell bruk av nullutslippsteknologi som hydrogen, biogass og karbonfangst og -lagring.

Vi vil forsterke regjeringens hydrogenstrategi ved å øke støtten til teknologiutvikling og kommersialisering av utslippsfri hydrogen. Hydrogen er en viktig energibærer for å oppnå utslippskuttene vi har satt oss som mål i industrisektoren.

Hvis Norge lykkes med storskala transport og lagring av klimagasser vil det være et enormt teknologisk gjennombrudd og et av Norges viktigste bidrag til å kutte utslipp både hjemme og internasjonalt. Teknologien for karbonfangst og -lagring vil også gi norsk industri et internasjonalt fortrinn. Derfor gjennomfører vi en historisk satsing vi på to anlegg for karbonfangst og -lagring innen 2025 og støtter etableringen av flere nye anlegg framover.

Vi vil videreføre Prosess 21 som en plattform der industrien, forskningsmiljøene og myndighetene samarbeider om å nå industriens ambisjon om å være klimanøytral eller klimanegativ i 2050.

Vi vil etablere flere produksjonsanlegg for biokull, slik at Norge kan lede denne utviklingen. Biokull er et restprodukt som kan blandes i jord og dermed lagre karbon. Dette er en naturlig form for karbonfangst, -bruk og -lagring.

Skogen binder klimagasser og bærekraftig forvaltning av skog ivaretar nøkkelbiotoper og biologisk mangfold. Vi vil forbedre transport av tømmer og ferdigvare ved å oppgradere broer og styrke kapasiteten på vei og jernbane. Vi vil også styrke utviklingen av norsk tre- og bioindustri.

Vi vil arbeide for en nasjonal strategi for produksjon og bruk av massivtrehus i offentlige og private byggeprosjekter. Vi vil gi insentiver til arkitekter og designere som arbeider med å utvikle produkter i massivtre, og støtte eksport.

Norge sitter på store verdier i form av mineralforekomster. Vi må bevare en betydelig norsk eierandel i vår bergindustri, inkludert industrimineraler, metalliske malmer og energimineraler. Mineralutvinning kan gi utfordringer med støy, støv, vibrasjoner, avrenning og tungmetaller, som må hensyntas før utvinning kan skje. Vi må sikre at grunneiers rettigheter ivaretas og at fremtidig mineralutvinning bidrar til lokale arbeidsplasser.

En enklere hverdag for norske bedrifter

Privat næringsliv skal kunne konsentrere seg om å skape arbeidsplasser og verdier. Derfor vil vi gjøre deres hverdag så enkel som mulig i møte med det offentlige.

Vi vil fortsette satsingen på digitalisering for å gjøre det enklere for bedrifter å rapportere inn til offentlige myndigheter.

Vi vil redusere antall skattefradrag selvstendig næringsdrivende må forholde seg til ved å erstatte dem med ett minstefradrag. Det forenkler skatteseddelen og gjør hverdagen enklere.

Vi vil gjøre skatteinnbetalinger enklere for enkeltpersonsforetak ved å endre ordningen fra forskuddsbetaling til etterskuddsbetaling.

Vi vil begrense offentlige etaters adgang til å be om opplysninger som det offentlige allerede har mottatt. I dag kan ulike offentlige etater be deg om samme informasjon flere ganger.

Vi vil jobbe for en enhetlig tolkning av EUs personvernreglement (GDPR) i hele EU/EØS-området. GDPR er viktig for norsk personvern, men ulike tolkninger av regelverket gjør det både vanskeligere å sikre et godt personvern og vanskeligere for bedrifter å utvikle produkter og tjenester.

Vi vil innføre en delingsplikt for datasett for alle offentlige virksomheter, så lenge det er i samsvar med sikkerhet og personvernlovgiving. Det vil gjøre det enklere for norske bedrifter å få tilgang til viktige datasett.

Vi vil sette ned en kommisjon som kan komme med forslag til harmonisering og forenkling av norske næringsrelaterte lover og forskrifter. Slik vil vi gjøre det enklere å navigere regelverket.

Vi vil tillate søndagsåpne butikker og salg av sterkøl og sider i butikk. I dag er det en rekke begrensninger på butikkens åpningstid som gjør at du ikke kan handle hva du vil, når du vil. Vi vil fjerne de statlige begrensningene på salgstider for alkohol og la kommunene regulere det selv. Vi vil også utvide Vinmonopolets åpningstider til klokken åtte på hverdager og lørdager.

Flere norske produkter og tjenester ut i verden

Vi vil hjelpe norske produkter og tjenester ut i verden for å sikre norske arbeidsplasser.

Vi tjener alle på en verden der vi kan handle så fritt som mulig. Vi vil derfor redusere toll og barrierer som gjør det dyrere og vanskeligere å handle med hverandre.

En stadig økende del av norske eksportinntekter kommer fra eksport av tjenester. Vi vil derfor at Norge skal ta initiativ til å gjenopplive forhandlingene om en ny internasjonal handelsavtale for handel med tjenester.

Mange av de norske handelsavtalene er gamle og bør oppdateres og revideres. Vi vil oppdatere dem slik at de inkluderer handel med tjenester og tar hensyn til et bærekraftig miljø. Vi vil at norske investeringsavtaler skal opprettholde og gjerne heve standardene for helse, miljø og arbeidstakerrettigheter.

Mer turisme på lag med miljøet

Reiselivet er viktig for å opprettholde bosetting og lokal verdiskaping i hele landet. Vi er opptatt av at næringen skal utvikle seg på en måte som spiller på lag med miljøet.

Norge er et fantastisk reisemål, men korte turistsesonger kan være en belastning for naturen. Vi vil styrke Norge som helårlig reisemål og øke sysselsettingen ved satsing på produktutvikling og markedsføring i samarbeid mellom Innovasjon Norge og reiselivsbedriftene.

Vi vil gi de kommunene det gjelder, muligheten til å etablere et besøksbidrag som kan brukes lokalt for at områdene turistene besøker, kan håndtere menneskemengdene i høysesongen. Vi vil også sikre at avgift ved tilrettelagte parkeringsplasser også kan brukes til å legge til rette for stier i nærområdet.

Grønn og nyskapende matproduksjon

Vi vil satse på et moderne landbruk som er verdensledende innen klima, miljø og dyrevelferd. Vårt mål er at klimagassutslippene fra jordbruket skal halveres innen 2030, og det skal vi gjøre i godt samarbeid med bøndene våre. Bonden blir en viktig medspiller for å nå utslippsmålene.

Vi vil vri en større del av landbrukssubsidiene over på grønn matproduksjon. For å nå nasjonale mål på matsikkerhet, helse og klima må vi produsere mer korn, poteter, frukt og grønnsaker, og mindre kjøtt basert på importert fôr. Vi vil støtte tiltak for å redusere kjøttforbruket, men samtidig sørge for at hele dyret blir utnyttet og minst mulig går til spille. Vi vil at forbrukerinformasjonen om kosthold skal legge mer vekt på helse, kvalitet og mattradisjon, spesielt overfor barn og unge. Norsk landbruk er blant de bruker minst antibiotika i verden, vi vil støtte tiltak som fortsatt fremmer trygt og bærekraftig norsk landbruk.

Vi vil sikre forutsigbare rammevilkår ved å beholde bærebjelkene i landbrukspolitikken, men bruke en større del av tilbakeføringene for å stimulere til økt planteproduksjon. Vi vil prioritere norsk kjøtt- og melkeproduksjon i fjord- og fjellstrøk og andre steder der produksjon av matplanter ikke er mulig. Slik blir også kulturlandskapet ivaretatt.

Vi vil satse på regenerativt landbruk som binder opp og reparerer naturlige kretsløp, og med dyrknings- og beitepraksis som binder mer karbon enn de slipper ut. Det er bra for bonden, jorda og klimaet.

Norge har stort potensial for dyrking av planteprotein til menneskemat og nytt fôr som alternativ til soya. Vi er positive til økte forsøk med belgfrukter og insekter som proteinkilder.

Vi vil øke andelen av økologisk landbruk fordi det er viktig både for naturmangfold og forbrukerens valgfrihet. Vi vil legge forholdene til rette for økt lokal videreføring av bondens råvarer på en slik måte at mer av verdiskapingen tilfaller bøndene og produsentene, bl.a. ved å utvide muligheten lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer har til å selge varene sine til besøkende.

I årene fremover vil utviklingen av fremtidsrettet landbruksteknologi åpne stadig nye muligheter som kan bidra til betydelige gevinster for både bonden, norske forbrukere, miljøet, dyrevelferden og norsk matvaresikkerhet. Det norske landbruket går allerede i front og vi vil tilrettelegge for at det skal bli enda enklere og mer lønnsomt for bonden å ta i bruk smart og autonom landbruksteknologi. Vi vil innføre nye støtteordninger og vurdere ytterligere insentiver for økt bruk av fremtidsrettet teknologi i det norske landbruket.

Vi støtter mer produksjon i urbant landbruk, i kolonihager og parsellhager. Vi er positive til bruken av forskning og ny teknologi for å dyrke matvarer som kan gi oss et mer effektivt landbruk og mindre behov for sprøytemidler, men vil ha en føre-var-tilnærming og vil unngå at biologisk materiale kommer på avveie. Vi vil fjerne forbudet mot dyrking av industrihamp, som et godt alternativ til mer miljøskadelige produkter.

Vi vil ha et landbruk som spiller på lag med naturen. Jordvern handler om å ta vare på dyrket og dyrkbar jord. Vi vil ikke omdisponere dyrket og dyrkbare arealer til bolig, næring og fritidsboliger. Det kan gjøres unntak for å løse viktig utfordringer for fellesskapet. Å ta vare på de eksisterende jordbruksarealene er viktig for å opprettholde matproduksjon. Vi vil innføre en nasjonal merkeordning for klimavennlig mat.

Vi vil gjennomgå regelverk for odel og konsesjon, samt støtteordninger og prosjekter, for å få større omsetning av landbrukseiendommer. Målet er at gårdsbruk i større grad skal brukes til aktiv drift og helårsbosetning, heller enn som fritidseiendom.

Bedre dyrevelferd

Vi mener at dyrehold i størst mulig grad skal ta hensyn til dyrenes naturlige adferd og behov. Dyr har egenverdi, og skal behandles med respekt.

Vi vil forby avl av dyr som fører til unaturlige og skadelige egenskaper hos dyr.

Vi vil klargjøre dyrs egenverdi i straffeloven og bestemmelsen om nødrett, slik at vold mot dyr blir betraktet mer alvorlig enn skade på eiendom. Dyrs egenverdi må klarere fram i norsk lov, også når det gjelder slaktemetoder. Vi vil innføre obligatorisk ID-merking av hund og katt, med krav både til oppdretter og eier.

Økte midler til veiledning og bedre tilsyn må til for at kravene til dyrevelferd overholdes. Venstre vil bruke insentiver for at best mulig dyrevelferd skal lønne seg. Vi vil styrke dyrevelferden i landbruket. Derfor vil vi øke tilsynet og sette strengere krav for inne- og uteareal.

Vi vil fase ut bruken av hurtigvoksende raser i kyllingproduksjon, og belønne bønder som investerer i bedre dyrevelferd. Samtidig vil vi støtte merkeordninger som gjør det lettere for forbrukeren å velge dyrevennlige produkter. Vi vil innføre forbud mot CO₂-bedøvelse av dyr i slakteri og forbud mot maserasjon, kverning som avlivningsmetode, av hanekyllinger i eggindustrien .

Vi mener at ville dyr ikke hører hjemme i bur. Derfor innførte vi forbud mot pelsdyrhold i forrige stortingsperiode. Nå vil vi fullføre arbeidet ved å innføre importforbud mot pelsdyrprodukter.

Reindrift er en viktig kulturbærer i det samiske samfunn, med tradisjoner og levesett som blir holdt i hevd slik det alltid har blitt gjort i generasjoner. Respekt for det samiske, er også å vise forståelse og komme med løsninger for de utfordringer reindriften opplever med rovvilt. Vi må ha en balansert rovviltforvaltning, som innebærer en bærekraftig rovviltstamme. Vi vil at reindrift og samisk kultur skal vektlegges sterkt i alle utbyggingssaker som truer beiteareal.

Bærekraftig sjømatnæring er viktig for verdiskapingen langs kysten.

Sjømatnæring er den største og mest verdiskapende matproduksjonen i Norge. Disse næringene har stort potensial for vekst, men må alltid ta hensyn til naturens tåleevne.

Vi vil videreutvikle Norge som ledende havnasjon og særskilt forsterke fokuset på å øke kunnskap og formidling om havet. Vi vil støtte arbeidet med å etablere en verdensledende kunnskaps- og formidlingsarena for havet og de akvatiske miljøene i havbyen Bergen, bestående av Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Akvariet i Bergen.

Trafikklyssystemet som er etablert som grunnlag for å styre utviklingen i havbruksnæringen må utvikles og styrkes med ny kunnskap.

Vi vil sette strengere krav for å bedre dyrevelferden i oppdrettsnæringen, kombinert med økt satsning på forskning og teknologiutvikling. Oppdrettsnæringen er viktig for Norge, men fører også med seg utfordringer som vi vil jobbe sammen med næringen for å håndtere. Vi vil derfor se på muligheter for å tilpasse regler for oppdrett for å sikre bærekraftige løsninger for å ivareta villaksbestanden. Vi vil sikre kommunene en rimelig kompensasjon for areal brukt av oppdrettsnæringen.

Vi vil holde fast på grunnprinsippene i deltakerloven, fiskesalgslagsloven og havressursloven. Dagens fiskeriforvaltning er et nøye tilpasset system som ivaretar interessene langs en lang kyst.

Vi vil jobbe for å sikre jevn tilgang til fiskeråstoff til lokal produksjon langs kysten. Fiskerinæringen er viktig for sysselsetting og bosetting langs kysten. Derfor er det viktig å videreføre og videreutvikle føringstilskuddet. Vi mener fiskeressursene i større grad bør videreforedles lokalt fordi det er best for klimaet, miljøet og jobbskapingen.

Vi vil jobbe for bedre handelsavtaler, med tollfri adgang for bearbeidet fisk. Dette vil gi økte eksportverdier og flere arbeidsplasser langs kysten. Fiskeri er en viktig fremtidsnæring, som må ha nasjonalt og lokalt eierskap.

Vi vil gjennom å gjeninnføre rekrutteringskvoter sikre at ungdom har en realistisk mulighet til å komme inn i fiskerinæringa. Vi vil også etablere en økonomisk støtteordning for ungdom som er avhengig av store investeringer for å komme i gang.

Vi vil satse mer på forskning rundt tang og tare, marine bestander, fangstmetoder, bearbeiding og markedsføring av norsk sjømat for å øke kvaliteten på norske produkter. Vi vil satse på kvalitet i næringen og jobbe for å få mer ut av hver kilo fisk.

Vi er opptatt av at kvoter settes basert på vitenskapelige råd for å holde bestanden bærekraftig.

For å sikre bærekraft og ryddige arbeidsforhold vil vi styrke kontrollen med uregulert fiske og fiskerikriminalitet. Vi vil også ha bedre kontroll på turistfisket og styrke den seriøse delen av turistfiskerier næringen.

Vi mener det må legges til rette for at hele fisken skal brukes og at også restråstoff har en verdi. Vi vil stimulere til løsninger tilpasset det enkelte fartøy og fiskeri. Vi vil stramme inn regelverket for tråling for å forhindre negative konsekvenser for tare og koraller.

Vi vil legge til rette for produksjon av proteinbasert laksefor basert på lokale råvarer for å utnytte ressursene våre på en mer effektiv måte.

Selfangst er i dag sterkt subsidiert, og produktet er primært pels og kosttilskudd. Vi vil fjerne subsidier til selfangst.